

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Fejérváry elutazott! . . .

A király várakozó állásponton.

Lukács újabb kísérletezései.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, decz. 12.

A felséges ur holnap ismét vendéget fogad. Látogatást tesz nála kedves katonája, az öreg tábornok, Fejérváry Géza. Kristóffyék újabb törvénytelenégektől zsufolt előterjesztéseit teszi a király elé. De a minthogy a felség eddig is kellően mérlegelte és kellő értékére szállította le a javaslatot, ugyancsak úgy fog tenni most is és bár mennyire szeresse is a vén generálist „legnagyobb sajnálatára” nem dönt a bajt hozó előterjesztések fölött, hanem visszaadja Fejérvárynak ezzel a mondással:

— Valami újabbat, valami jobbat miniszterelnök ur, lieber Baron Fejérváry!

Politikai körökben nagy érdeklődéssel néznek a holnapi kihallgatás elé.

Báró Fejérváry Géza miniszter-

elnök ma délután Bécsbe utazott s a politikai világban valószínűnek tartják, hogy a holnapi kihallgatás valami döntő fordulatot jelent. Azt kombinálják, hogy az utolsó audencia alkalmával a király az eseményektől tette függővé az elhatározást, hogy milyen irányban terelje az ország ügyeit. Mivel azóta többféle kibontakozási akció indult meg, amelynek megvolt az eredménye, hogy az országgyűlés a tizenkilencediki elnapoló kéziratot tudomásul veszi, a korona változott szituáció elé került, amelynek új álláspont vállalása felel meg. És így minden ok megvan arra, hogy feszült figyelemmel várjuk azokat a híreket, amelyeknek ez az audencia lesz a forrása.

Erre a feszült figyelemre mindenképpen van ok, de annak semmi körülmények közt sem szabad átítatódnia az optimizmussal.

A kormány derek gárdája boldogan dörzsölgette a markát és báró Fejérváry Géza is emelte a jó hangulatot. Kijelentette, hogy a koronának az a nézete, hogy ha egyáltalán lehetne szó a mostani kormány fel-

mentéséről, ez csak akkor következhetik be, ha a baloldaról teljes, kész és minden más párt támogatásától garantált kormányzati programot terjesztenek elébe. Sem az udvar, sem a kormány semmiféle kezdeményező lépést a kibontakozás irányában nem tesz, mert a királynak az a nézete, hogy a koalíció szakította meg szeptember 23-án a tárgyalások folyamatát s így a koalíciónak kell azt újból felvennie.

Ezek után a premisszák után csakugyan kevésbé jogosult a béke reménye, akármennyire áhitozzák is. Minden lépés és minden látogatás garadával hullatja az olajágakat. Az a körülmény, hogy tegnap Széll Kálmán fölkereste Lukács Lászlót és két óra hosszat konferált vele, az izgatott kombinációkat özönével indította meg.

Ez a tárgyalás tisztán a december tizenkilencediki dolgokkal és a pártok magatartásával foglalkozott és az erre illetékeseknek tartott tényezők azt emlegetik, hogy a képviselőház ülése előtt a helyzet általános szanálásáról komoly és beható tanácskozások nem várhatók. Ezután — azt hiszik

Halál az életért.

Páris, december 11.

A homokóra fordul, az idő mulik. Telnek az órák, múlnak a napok, az évek. Gyors lépésben halad a természet.

Mi nem veszuk észre és elmúlt tiz év, aztán egy század. Egy néhány ezred év és az emberiség kizsákmányolja a természet minden kincsét. Hja! nem csuda hiszen „olyan sok az ember és kevés a fóka” — filozofált Sylvester ur a párisi „Ru des Ecoles” egyik bérpalotájának hatodik emeletén, kicsiny lakószobájában. De nem is lakószoba az, hanem egy kis laboratórium.

Ágy, asztal, a székek mind tele vannak rakva külféle chinai eszközökkel. Mikor a hatos emelet lakói, a kik nagyrészt a Sorbana tanulói, végig mentek a folyosón és benéztek az üveges ajtón Sylvester ur szobájába, látva a sok kínai eszközt, elnevettek magukat: „Megint valami bolondot csinál a komikus”. Sylvester urat bizony sokat gunyóáltk. Nagyon excentrikus ember volt.

Ha végig ment a spera soron, a hol ugyancsak sok ember jár, alapos föltűnést keltett virágos nyári kabátjával és kalapja-

val. Nem azért, mintha az említett ruhadarabok valami műremekek lettek volna, hanem mert már az idő a tél derekán jár. Nem is csoda, hogy nincs télikabátja az öregnek, mert az a kis fizetést amit kap a Sorboncon (t. i. az egyetem laboratóriumában is dolgozik) mind fölemésztette a sok kémiai eszköz, amelyeket eszméje megvalósítására összehordott.

Hatalmas eszme: Az emberiség egy néhány ezredév múlva mind fölemészteti a föld kincseit. Azután mihez fog?

A levegő kincseit kell hogy bányássza és abban kell hogy megkapja táplálékát. Kutanni kell, hogyan lehetne a levegőt a legkisebb atomokra osztva, belőle összegyűjteni az emberiségnek a táplálékát, a mindennapi szükségleteket. Még van ideje a kutatásra a világnak, egy néhány ezredév. És Sylvester neki fogott a kutatásnak. Megakarta fejteni a megélhetés problémáját.

Már negyedik napja ott ül a kis Sylvester ur laboratóriumában egy légsűrítő készülék előtt. Fakó arca be van esve, szemei kidülledve, merőben a szesz kékes lángjaira szegeződnek. Gyér, vörös bajusszal belelóg a szájába. Ugy áll mozdulatlanul a sűrítő és hevítő készülék előtt. Beteg a

szegény kis öreg. Valami gyomorhaj kínozza. Az utóbbi időben nem táplálkozott kellően. Sokszor megvonta magától az ebédet, ha egy-egy nagyobb drágább eszközt akart beszerezni. Jó bolond volt. Hogy ezredévek múlva legyen tápláléka az emberiségnek, azért megvonta magától. Pedig mivel tartozott az emberiségnek? A világnak? Tanult éjjel, nappal és kapott érte nyomoruságot, nélkülözést, szenvedést.

És ott ült egész éjjel a légsűrítő előtt beteg, lázban az emberiség javáért. Reggelig birta valahogy, de akkor pokoli kínokat kezdett érezni. Ott hánykolódott a széken kioldva, haldokolva, de nem mozdult el helyéről. És délre meghalt. Ugy találták meg a diákok a széken mereven ülve. Még akkor is úgy látszott, szemei a sűrítő mérlegét figyelték.

Harmadnapra eltemették és azután senkisé tudott róla csak a lakók jegyezték meg néha: „Jobban tette volna, ha a megélhetés problémájának megfejtése helyett”.

És ebben a történetben az a legérdekesebb, hogy megtörtént.

Orbók Attila.

Szeret Ön?

olcsón finom tartós férfi- és fiu ruhát vásárolni, keresse fel a Gerő nagy ruha áruházát. Debreczen, Piacz-u. 61. most ujonnan épült III. emeletes Fischer-palotában, Szent-Anna-u. szemben.

— Lukács László fogja megkísérteni, eredményes lehet-e a békeakció? A tapogatózás munkájában különben ma elért báró Bánffy Dezsőig, akinél hosszab látogatást tett. Hogy ennek a sok pourparlernek a végén nem lesz-e az országgyűlés feloszlatása, amit a kormány most már a saját torz-logikája szerint — amihez gróf Tisza István szolgált neki példával — minden törvényes akadály nélkül cselekedhetik meg, ez már más kérdés.

Fejérvár különben folytatja minden békebir daczára fegyverkezését az erőszak és a törvénytelenység idejére. Ma ismét szaporította az ügyészi „táborkart”: dr. Sélley Barnabás pestvidéki ügyészt, és dr. Pataky Gyula ügyészt kinevezte a budapesti főügyészséghez főügyészi helyettesekké s dr. Vizlendvay Imre főügyészi helyettes, az ügyészi kar egyik derék, hazafias, magyar érzésű tagját az ítélőtáblához bírónak nevezte ki, hogy ne álljon utban.

A megyefőnök becsülete.

A lelkiismeret szózata.

Domahidy Elemér figyelmebe.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 12.

A Kristóffy huszárok nem mind-egyikének szólalt meg eddig a lelkiismerete. Akadt egy Pallavichini Alfréd zempléni főispán személyében, a kiről megirtuk, hogy állásáról lemondott. A dicstelen hivatal nem fért össze a becsületével, a törvénytelen ségek pedig nem egyeztek meg a lelkiismeretével. Megszólalt benne a hang és toliba mondta az alábbi irást, a melylyel bejelentette lemondását.

Érdekesnek tartjuk ezt az irást az alábbiakban közölni:

„Midőn öfelsége apostoli királyom Zemplén vármegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezett, e legfelsőbb kinevezés elfogadásával hazámnak és királyomnak véltem a mai súlyos viszonyok között szolgálatot teljesíteni.

Megerősített ez elhatározásomban az a körülmény, hogy a vármegyei alispán ur nekem Budapesten kijelentette, hogy ő beiktatásom végett a rendkívüli közgyűlést össze fogja hívni, hogy a vármegyei tisztviselők nagyobb része törvényben előírt kötelességüket teljesíteni s e közgyűlésen is jelen fog lenni.

E közben megváltozott, sőt a felzaklatott kedélyek engem különféle, kicsinyes fenyegetésekkel illeltek, a mikkel szemben természetesen férfias kötelességem volt kitartani.

Annál inkább kötelességem volt a főispáni esküt letenni.

Midőn azonban a vármegyei tisztikar ellenem, jövő eljárására nézve is szolidaritást vállalt s ez olyan párját ritkító passzívításban nyilvánul, hogy most már a teljesen védtelenekkel szemben csak erőszakkal lennék képes törvényben előírt kötelességemet teljesíteni s így e dicső multu vármegyének javára nem lehetek, az erő-

szakos eljárás pedig egész lelkületelem mel ellentétben áll: azért főispáni állásomról való lemondásomat a mai napon illetékes helyen benyújtottam.

E körülményt a Tekintetes Törvényhatósági Bizottságnak hazafias tisztelettel bejelentem“.

A Hortobágy rendezése.

Az ötös bizottság ülése.

Elfogadták a Kövendy javaslatát.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 12.

A hortobágy rendezéséből mégis csak lesz valami. Erre vall az a körülmény, hogy nagy bizottság által kiküldött ötös bizottság most már elkészítette jelentését. Lehet, hogy az érdek csoportok által e fontos ügy megvalósítása elé gördített akadályokat le fogja győzni az az erős kisebbség, a mely céljául tűzte ki a város haladását és minden téren való fejlesztését.

Hetekkel ezelőtt történt, hogy a Hortobágy ügyében a nagybizottság ülést tartott. Azóta csak elvéve akadt szó erről a nagy horderejű kérdéstről. A kisebb bizottság, a melynek feladatává tették a hortobágy rendezésének előkészítését több ízben tartott ülést. Ezek az értekezleteken arról folyt a vita, hogy a Kövendy féle tervezet milyen értelemben indítványozandó a nagy bizottságnak. A több rendbeli ülésen a bizottság teljes részletességgel foglalkozott a tervezettel. Arról is szó esett, hogy esetleg gyártelepek és iparvállalatok létesítésének a hatalmas pusztaságból kiszakítandó területen. Azonban ez nem talált a bizottság tagjai között általános tetszésre. Voltak közöttük sokan, a kik helyesnek czélyszerűnek vélték a rendezés ügyében való megoldását, legtöbben azonban a gazdasági fejlesztés mellett foglaltak állást.

Ma délután tekintve, hogy a nagybizottság által megállapított határidő, amely alatt a javaslatételnek meg kellett történnie, elmúlt, — Király Gyula tanácsnok elnöklése alatt utolsó ülését tartotta az ötös bizottság.

Az ülésen ismételtén meghányták vetették a rendezés kérdését.

Hosszas vita indult meg az iparvállalatok létesítésére teendő indítvány fölött. Felmerült az a kérdés, hogy a kiszakítandó területen az iparvállalatokhoz csángó magyarok, tótok és székelyek telepíttessenek le a Hortobágyon. Ezt azonban nem fogadták el, mert Király Gyula tanácsnok utalással volt a balmazújvárosi szorgalmas munkásnépre, amely megérdemeli a támogatást.

Az ötös bizottság végül abban állapodott meg, hogy a nagybizottság elé terjeszti a Kövendy Domokos által tett tervezett elfogadását azzal a módosítással, hogy a 28 ezer hold föld helyet 24 ezer használtassék fel a szántóföld céljaira.

Most már csak a nagybizottságon a sor, hogy végleg döntsön a Hortobágy rendezése ügyében és így tavaszkor lehetséges

lesz a hatalmas pusztából a munkának gyümölcsöt is teremni.

Uj forradalom Oroszországban.

Parasztlázadás készül.

A Romanov dimasztia ellen.

— Távirati tudósítás. —

Budapest dec. 8.

A lángok országában újra lázadnak ez emberi indulatok. Inog a Romanowok trónja, s most már a parasztság indit nagy hadjáratot a mai rendszer, a jogtiprók ellen. Tudósítunk az újabb zavargásokról a következők:

Pétervár, dec 12. Witte gróf kijelentette a véleményét, hogy amíg a rend emberei nem egyesülnek a monarchia ellen addig az ország helyzetét igen komolynak jellemezheti. A kormány rendithetetlenül kitart a mellett a manifesztum mellett. Jövedelmükbe nem bocsátkozik, nem lehetetlen azonban, hogy ha az anarchikus állapotok így tartanak, a manifesztumot a cár kénytelen lesz visszavonni.

Varsó, dec, 12. Szombaton délután a Kexholm ezrednek száz zendülő katonája felvonulást rendezett szocialistákkal, akik vörös zászlókat vittek. Egy utca sarkon rendőrökkel találkozott, a rendőrség parancsnoka tüzet vezényelt, de a rendőrök megtagadták az engedelmisséget. A rendőrpáncsnok kénytelen volt egy házba menekülni, mert különben a saját emberei megölték volna. Egy másik utcasarkon engedelmesebbek voltak a rendőrök és rálőttek a zendülő katonákra, akik visszalőttek. Mind a két részen sokan megsebesültek. Végre sikerül a zendülőket körülfárni és a kaszárnnyába visszakisérni.

Koppenhága, december 11. Az itteni tisztviselők az este közölték, hogy a táviróforgalom Nistadt és Pétervár között újra megszakadt.

Pétervár, december 12. A helyzet felette válságos, mert a terroristák el vannak rá tökéve, hogy a köztársaságot ha kell orgyilkossággal is kieroszakolják. — Witte erélye úgy látszik már teljesen el-lankadt.

Pétervár, december 12. A paraszt zavargásokról szóló összes hivatalos és magánhírek a helyzetet napról-napra rosszabbnak ecsetelik. A fagy, hó elmaradt, minek következtében a téli vetések rothadásnak indultak, ami a parasztnak utolsó reményét is elvette arra nézve, hogy a termés javul. Másfelől elkeseredés az éhség által sujtott területeken, ahol az állam az inségeseknek gabonát ígért, a vasutasok ellen irányul, akinek a sztrájkja a gabona szállítását lehetetlenné tette. A monarchisták ezt a helyzetet a haladás ellen használják ki és mindent elkövetnek, hogy a parasztnak még jobban felizgassák. A parasztnak Tambov kormányzóságban néhány állomást kifosztottak, elvitték a gabonát és a beraktározott és kocsikra rakott áruk nagy részét elpusztították.

Legjobb téliczipők Krausz Móránál

kapthatók. Kizárólag saját készítmények, mégis olcsóbb a gyárinál Főter 26., a főposta mellett.

A debreczeni posta intézkedései.

A karácsonyi posta lebonyolítása.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 12.

A karácsonyi és ujévi tömeges postaküldemények gyors elintézhete czéljából a postaigazgatóság a következőkre figyelemzteti a közönséget:

Pénzt, ékszer, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyakkal pedig erős csomagoló papir használandó. Vászon vagy papírburkolattal bíró csomagokat, „göb” nélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan át kell kötni, a zsineg keresztelési pontjain pedig pecsétviasszal kell lezárni. A pecsételéskor vésett pecsétnyomó használandó.

A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévnek, vagy más megkülönböztető jelzésnek, (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények czimírataiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kitéendő. A rendelési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a címzetési táblácskára, bórdarabra vagy erős lemezpapírra, melyet tartósan a csomaghoz kell erősíteni.

A papírlapokra írt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a czimírat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagokban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő czimírat leesné, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő czimírat felső részén is kitüntesse. A csomagok tartalmát úgy a czimíraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok czimírataira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiírandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.) A tartalom ilyen részletes megjelölése a fogyasztási adó kivetése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Vármegyénk és vidéke.

Egy uradalom tűzveszélye. Sarkadon, a gróf Almásy Dénes féle uradalom legnagyobb majorja vasárnap éjjel tűzveszélyben forgott. Az intézőre valamilyen okból megharagudott Szabó Albert nevű béreslegény és elhatározta, hogy bosszút áll ezért az egész uradalmon. Legelőször az intéző házat akarta felgyújtani, azután sorba a többi épületet; a magtárt, a kastélyt, az istállót. Már napokon keresztül a múlt héten

hangoztatta bérestársai előtt, hogy majd meglátjátok: nem marad itt az uradalomban büntetés nélkül ez a sok igazságtalanság; jön valaki, aki bosszút áll mindenért. És vasárnap éjjel tüzesóvat dugott az intéző házának tetője alá. Már égett lángokban a tető, a mikor észrevették a tüzet. Hamar eloltották és Szabó Albertet, aki el se menekült, hanem dicsekedett vele, hogy ő gyújtotta fel a házat, elfogták, átadták a sarkadi csendőrseknek.

Gyilkosság bosszúból. A baranya-megyei Gyula község biráját, Hirt Jánost tegnap éjjel, amint Olasziból egy barátjával hazafelé tartott, Nickenbach József tizenöte éves suhancz orvul megtámadta és késsel egymásután kétszer hátszurta. Mindkét szurás halálos volt, a bíró lerogyott s ott a helyszínen meghalt. A csendőrség nyomozása során kitént, hogy a legény azért szurta le a bírót, mert az a családjával régóta rossz viszonyban volt s az öreg Nickenbachnak, ahol csak tehetett, kárt okozott. A legény anyja mindezt beismerte a csendőrök előtt, a gyilkos pedig — mielőtt a csendőrök elfoghatták volna — apjával együtt kocsióra ült s bement Pécsre s jelentkezett a kir. ügyészségnél, ahol nyomban letartóztatták.

Felmentett gyilkos.

A hajdunánási ügy vége.

Szenzációs esküdtszéki verdikt.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 12.

A debreczeni király törvényszék mint esküdtbírószág tegnap folytatta Csomó Sándor hajdunánási gazdálkodó nagy port felvert bűnügyében a tárgyalást. A terem ép úgy, mint előző nap megtelt, s általános érdeklődés kísérte Nábrádi András gyilkosának sorsát.

Délelőtt a vád és védbeszéd hangzottak el, délután pedig az esküdtek kioktatására került a sor. Az esküdtek fél öt órakor vonultak be tanácskozássra és az elbők terjesztett két kérdés közzül arra, hogy Csomó Sándor az év április 12-én este a Hajdunánás határában levő tanyán Nábrádi András vasvillával, késszurással és ütéssel előre megfontolt szándékkal ölte-e meg egyhangulag nemmel szavaztak.

Arra a kérdésre pedig, hogy jogos önvédelem folytán, a jogtalan támadás következtében erős felindulás közben ölte-e meg, mindnyájan igenel szavaztak.

A királyi törvényszék, mint esküdtbírószág minthogy az esküdtek ítéletéből az volt megállapítható, hogy Csomó Sándor a jogos önvédelem határát erős felindulás és megijedés következtében lépte túl, a vádlottat felmentette. A felmerült 381 kor. perköltséget pedig az állami kincstár terhére utalta.

Színház.

Heti műsor.

Szerda Csepürágók, B.
Csütörtök Kornevillei harangok. C.
Péntek Veér Judit rózsája. A.
Szombat Csöppség. B.

Csöppség. Fényes Samu kedves színjátékát ma is telt színház nézte végig. Az első felvonás a maga sirva vigadóhangulatával sajátságos, erős hatást tesz az emberre. Csak gyorsabb tempóban kellene épen ezt a felvonást játszani. Ma is Zilahy Gyula vitte az egész előadást, jókedve, művészete olyan, mint a napsugár. Szabó Irma sok kedves vonással ruházta fel a Csöppség különös alakját. Csak ruhái keltették nagy megdöbbenést általánosságban. Kondor Ernőt zajosan megtapsolták művészi játékáért. Igen jó volt Szakácsné, Szakács, Markovics és Deéssy.

Csepürágók. Ma ez a hájos zenéjű operett került színre, ugyan olyan fényes kiállításban, mint az első előadásokon. Az előadást az teszi érdekessé, hogy Boalföldi szerepét Békefi Lajos játssza és éneklí, aki e szerepben közel 20-szor lépett fel Nagyváradon. A délelőtti pénztárnvitásból ítélve az előadás iránt szép érdeklődés mutatkozik.

Kornevilli harangok. Planquett klasszikusan szép zenéjét lesz alkalmunk hallani holnap este, amikor is a kornevillei harangok reprize lesz. Az előadásban: Föthy Frida, Pozsonyi Lenke, Polgár Sándor, Szabó Gyula, Békefi Lajos és Árkossy Vilmos játsszák most is a főbb szerepeket.

Bolygó görög operett próbái serényen folynak. A darab főbb szerepeit: Föthy Frida, Radó Anna, Békefi Lajos, Polgár Sándor, Árkossy Vilmos, Sarkadi Vilmos és Deéssy Alfréd játsszák. A kiállítás díszletekben s kosztümökben igen fényes lesz.

Külteleki hercegnő. Bóldi Izor és Fejér nagy operettje lesz a szezon legközelebbi énekes ujdonsága a Bolygó görög után. A Népszínházban nagy sikert aratott operettet Zilahy Gyula igazgató megszerezte előadásra.

Városatyá választások.

A függetlenségi párt jelöltjei.

Megtörtént a paktum.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, december 12.

December 17-ike nevezetes dátuma lesz Debreczennek. Ekkor választják meg a törvényhatósági bizottság új tagjait. A választásnál ezuttal a függetlenségi párt dirigál. És helyes is. De nem helyes az hogy fél az intellektustól, fél a világos fejű emberektől, s olyan neveket hagy ki a listából, a melyeknek viselői szívet lelekkel, értelemmel munkával és nem hallgatással, s a függetlenségi klikk szekerének tolásával akarnák szolgálni a város érdekeit.

Tegnap erélyesen rámutattunk a Kiss Albert által vezetett érdekcsoport machinációjára. — És elmondhatjuk, hogy általános az elkeseredés a függetlenségi párt vezetői ellen. Helyes az, ha a pronanczirozott kormánypártiakat kibuktatják, de nem helyes,

Új temetkezési intézet

Széchenyi-utca 1. sz. a. br. Podmaniczky ház a kistemplom mellett temetkezési intézetet nyitottam. Tisztességes, mérsékelt kiszolgálás mellett kérem a n. é. közönség pártfogását.

Tisztelettel **Tóth Sámuel.**

4

hogy igazi munkaerőket nem állítanak oda a fórumra. Lesz még egyébként szavunk ebben a fontos kérdésben a választás napjáig több ízben. Ezuttal csak azt jelezzük, hogy a függetlenségi párt az új párttal paktumra lépve a következőleg ejtette meg a jelöléseket.

A Csapó utcában.

A függetlenségi párt jelölte a régi bizottsági tagokat. Ezek a következők: Bácsai András, Bihari István, Kovács János, Kiss Albert, Pongó Lajos, ifj. Schwarz Vilmos, Varjas Sándor.

A Péterfián.

Jelölte a régi bizottsági tagok közül a függetlenségi párt: Török Pétert, Kiss Bálintot, Márton Imrét, dr. Nagy Zsigmondot, Pálfi Ferenczet, Zöld Mihályt, Kertész Istvánt.

Itt új tag nem lesz.

A Hatvan utcán.

A régi bizottsági tagok közül szerepelnek a listán: Kovács Lajos, ifj. Mike Ferencz, Sarkadi Ferencz, Simon István Szathmári Ferencz, Szilágyi Bálint.

Benedek János helyett jelölték Balogh Ferencz polgárt, dr. Ferenczy Gyula helyett Polgári József gazdálkodót.

A Piacz-utcán.

Dr. Balkányi Miklós paktum alapján bent maradt a listában, mint új párti, ugyancsak Márk Endre és dr. Popper Alajos, a kik szintén újpártiak. A függetlenségi párt részéről K. Tóth Sámuel, a ki régi bizottsági tag.

Új függetlenségi párt bizottsági tagokul jelöltettek:

Kaszanyiczky Andor nagykereskedő, Csanak János nagykereskedő, ifj. Horváth János birtokos és dr. Tóth Kálmán ipartestületi jegyző. Az új párt részéről jelölve lett gróf Dégenfeld József. Ezt a függetlenségi párt is akceptálta.

A Varga-utcán.

A Varga-utcán elejtette a függetlenségi párt Pálffy Gábor újpárti bizottsági tag kivételével az összes bizottsági tagokat. Így törölték a listáról Debreczeni Lajos, Erőcs Ernő, Gerecs Kálmán, dr. Irinyi Istvánt, dr. Kemény Mór, dr. Kola Jánost és Mikolczy Jenőt.

Új jelöltek itt dr. Vas János piarista tanár, Deák Lajos polgár, Szakácsi András gazdálkodó, Szabados Vilmos iparos, Faragó István gazdálkodó és Fésüs György iparos.

A Kossuth utcán.

A Kossuth utcán törölték a listáról dr. Kenézy Gyulát és Rickl Antalt. Helyettük jelölték dr. Körösi Kálmán (újpárti) és Polgári Márton szappanos.

Régiak maradnak: Alföldi Gábor, Bakos János, Dicsőfi József, Kelemen Gábor, Pethő István és Rochlitz Arthur.

A városi párt.

Ily cím alatt alakult a napokban egy új párt, a mely a törvényhatósági választásoknál a maga jelöltjeit akarcja diadalra juttatni. A jelölés tegnap történt meg. A jelöltek között vannak törvényhatóságba való emberek, viszont vannak olyanok, a kiknek jelölése abszurdum, s a kik kimondott Fejérváry pártiak. Ezt a listát nem lehet támogatni. Ugy halljuk, hogy szabad polgárok pártja címmel a függetlenségi elemekből tömörülni fog egy új párt, a mely

teljesen kifogástalan listával indul neki a küzdelemnek. A városi párt tegnap három kerületben ejtette meg a jelölést. A jelöltek neve a következő:

A Piacz utcában: Dr. Balkányi Miklós, Gróf Dégenfeld József, dr. Ferenczy Gyula, Márk Endre, dr. Popper Alajos, dr. Szántó Sámuel, Sesztina Jenő, Jánossy Zoltán.

A Hatvan utcában: Csengeri Ferencz, Erőcs Lajos, dr. Ferenczy Gyula, dr. Hütter Károly, Muraközy László, Ungvári Mihály, Jánossy Zoltán, dr. Weisz József.

A Varga utcában: Deák Ferencz, Érics Ernő, dr. Ferenczy Gyula, dr. Irinyi István, Pálffy Gábor, Patay József, Taffler Ignác, Jánossy Zoltán.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8-12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 sz.

A város közgyűlése.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága e hóban ismét közgyűlést tart. Ez újabb közgyűlésnek szükségességét a felhalmozódó fontos városi ügyek segítik elő. Kovács József polgármester a közgyűlés napját a karácsony utáni napok egyikére, valószínűleg e hó 27 vagy 28-ára tűzi ki. A holnapi tanácsülésen már e közgyűlések tárgyait kezíti elő a város.

A jövő évi képviselőválasztók. A választói jog körül már hónapok óta folyik a harc, azonban a képviselőválasztói névjegyzéket mindenütt elkészítették már a az 1906. évre. Lehetséges, hogy ezt a jelenlegi formában nem is használják, mert esetleg bővülni fog, ha a választói jogot kiterjesztik. A debreczeni képviselőválasztók névsorának a központi választmánya e hó 16-án megtartandó ülésen fog véglegesen dönteni. Azután közszemlére teszik ki a névjegyzéket. A központi választmánya ülése a városháza nagytermében lesz.

A Debreczennek. A Debreczen című derék nyomtatvány a maga előregedett betűivel megkapott harcckészségével kiront ellenünk. Eszünkbe jut erre a támadásra az öreg ember fellángolása, a kibent megvan a nagy elhatározás, az erős akarat, de a gépezet felmondja a szolgálatot, s nincs ereje sem a kéznek, sem a szónak. Ilyen öreg bácsi a Debreczen. Nem tud már mást, csak epéskedik, kellemetlenkedik, modortalankodik. Azért támadt nekünk tegnapi számában, mert nyíltan, önzellenül megítámadtuk a függetlenségi párt elnökségét: *nem egyenes, nem nyílt és nem tiszta városi politikájáért.* Ha a jövőben is ilyen dolgok ként támadják meg a közvélemény harcosát, akkor mi igazán boldogok leszünk, mert kötelességünket becsületesen, derekasan teljesítettük. A Debreczen modortalan támadása nekünk tehát mindig erkölcsi diadal lesz. Le kell azonban számolnunk a Debreczen valótlan állításaival. Valótlan irni Béka úr nem ur dolog, és öntől ezt nem is vártuk. Azt írja, vagy íratja ön a derék, öreg, kopott Debreczenben, hogy mi az új párt felé kacsingatunk. Hát sziveskedjék tudomásul venni, hogy ez az ujság nem párt lap, hanem a magyar nemzet függetlenségének becsületes önzetlen, tisztán a közönségtől támogatott organuma. — Mi nem adjuk oda magunkat sem párt, sem klikk, sem érdekezövetkező szolgálatába. Mi a magyarság elkövetkezendő nagy dia-

daláért, a nemzet igazi függetlenségéért vivünk kemény csatákat. Bennünket nem támogat anyagilag a függetlenségi párt mint önköt, a mi ujságunk nem részvénytársulati alapon él mint az önké. Mi élünk addig a míg becsületesek leszünk, s hogy azok leszünk, erre fogadalmat tettünk. Sziveskedjék tisztelt kartárs ur a gyanúsítgatás teréről lelépni, mert ennek aztán komoly fordulója talál lenni. Látja, mi a városatya választás harcában is menten állunk minden pártérdektől. Mi kívánjuk például, hogy városatya legyen a többek közt Szávay Gyula, Poroszlay László és az önk legműködesebb, de eddig semmi jutalmat nem nyert becsületes pártemberük Boros Izidor. Ha új pártiak volnánk, akkor csak Dégenfeldék mellett ténnek a dobot. Tessék hát tisztán és világosan látni, s az önk pártvezetőségének szemüvegét, a mikor kritizálnak, dobják félre. Nagyon sok optikai csalódásban van önknek része a miatt a sötét szemüveg miatt. Egyébként engedjék meg, hogy ezuttal önkökből, mint klasszikusokból citáljunk. Abban a küzdelemben, a melyet most vivünk, s a melyben ha elbukunk, a város látja kárát, minden ellenére az önk szavaival lehet válaszolni: A kutya tényleg ugat, de a karaván azért mégis halad.

Csendőrséget a gépjavitó műhely mellé. A magyar államvasutak igazgatósága hivatalosan kereste meg tegnap Kovács József polgármestert. A vasutigazgatóság a miatt panaszkodik, hogy a gépjavitó műhelytelepen az utóbbi időben igen sok tolvajlás fordult elő, s a tettesek és az ellopott tárgyak sem kerültek elő. A vasutigazgatóság kéri a polgármestert, hogy intézkedjék, miszerint a műhelytelep közbiztonsága megvédelmeztesse. A polgármester a kérelmet közölte Végh Gyula rendőrőrkapitányval, a ki kijelentette, hogy a csekély számú rendőrlégénységéből embert a gépjavitó műhely környékére nem adhat, hanem javasolja, hogy egy csendőr őrszem számára építsenek állandó lakást s a csendőrség örködjék a telep közbiztonsága felett.

A népkönyha megnyitása. A debreczeni jótékony négyelet által fenntartott népkönyha ez éven is megnyílik. Az ünnepélyes megnyitás e hó 23-án lesz a Bethlen utcai helyiségben, ahol a berendezkedési munkálatokat e hét végére befejezik.

Pénztárvizsgálat Vetéssy Béla iparhatósági biztos és Papp József városi számtiszt tegnap délelőtt a kerületi és ipartestületi betegségyelőz pénztárakat megvizsgálták. Mindkét pénztárnál mindent rendben találtak.

Biró és tanár. Megirtuk lapunkban, hogy dr. Szántó Sámuel kereskedelmi akadémiai tanár esküdti szerepléséből kifolyólag szóbeli inzultusban részesítette a debreczeni királyi törvényszék egyik köztisztjeletben álló bíróját Oláh Miklóst. A tanár ellen dr. Oláh Miklós feljelentést tett a debreczeni királyi járásbírósnál. Ebben az ügyben december 20-án tartják meg a tárgyalást a büntető járásbíró-ság előtt.

Kun Árpád hangversenyére a rendezőség a következő meghívót bocsátotta ki. Kun Árpád 11 éves világhírű hegedűművész és Ladini Mária operabékesnő nagy hangversenye 1905. december hó 17-én, este fél 8 óraker lesz, a zenede disztermében. Műsor: I. Spohr 8-ik hangversenye Kun Árpád. II. Meyerbeer, Ária a Prófétaból. Éneklő: Ladini Mária.

Karácsonyi vásár

Női felöltők, szörme boák, maradékok.

Csödtömegekből vett áruk eladásra kerülnek: Női és férfi ruha szövetek, vászon és asztalneműek, férfi és női fehérneműek, selyem pamut 15 kr. vásárlási kényszer nélkül meggyözödhetik Wallerstein Fülöp Fiai cégénél, Főpiacz.

III. Paganini — Bravour variációk, Rossini „Mózesből”, csakis „G huron” ját szándó. Kun Árpád. IV. a) Goldschmiedt „Pusztántul hangzik léptem”, b) Dienzl „Liliomszál”, c) Magyar dalok. Énekli Ladini Mária. V. a) Kun Árpád, Nizzai Románéz, b) „Wieni. wszky”, „Airs russes”. Kun Árpád. Helyárak: I—V. sor, elsőrendű 10 hely 5 kor. VI—X sor, másodrendű 3 kor. Állóhely 2 korona. Jegyek kaphatók: Csáthy Ferencz könyvkereskedésében Egyház-tér 2. szám.

— **A karácsonyi vásár**, melyet a Szt. Erzsébet egyesület most először rendezett, rengeteg nagy közönséget vonzott a „Bikába”. Hozzáértők 8—10 ezerre teszik a közönség számát, mely a csuf időjárás dacára vasárnap, az első napon, reggel 10 órától este 7 óráig — a déli órák kivételével — fel és aláhullámzott. Az árak csak hamar elkelték, már vasárnap délután alig volt kapható valami az egylet tárgyaiból. A kereskedők, kik diszes sátorban álltak a legkiválóbb holmikat, sem állottak tétlenül. A jó zene és a még jobb enni és inni való pompás hangulatba hozták a közönséget. Hétfőn este 5 órakor volt a sorvadás, mely óriási közönség jelenlétében Vetéssy Béla tb. kapitány, erre kiküldött biztos vezetése alatt történt. Az első nyemremény Boeszny tanár aquarell festmény, a 3. sorsjegyre esett; a szerencsés nyerő volt Vimay Márton. Az összes kihuzott számok hiteles jegyzéke Csanak József tizletének kirkatában látható és ugyancsak az ő házában a nyemremények f. hó 15-ig át is vehetők.

— **Tüvész a Pallagon.** Óriási tüvész dühöngött tegnap a Hidvéger testvérek pallagi tanyáján. A veszélyt növelte az, hogy a szél erősen fújt és víz kevés volta miatt alig lehetett a tüzet is eloltani. Elhamvadt egy 90 méter hosszú gazdasági épület, egy óriási dohány hodály, több istálló. Emberéletben szerencsére nem esett kár. Az épületek biztosítva voltak így a kár egy része megtérül.

— **Karácsonyfa ünnepe.** A szeretet ünnepe a debreczeni siketnéma intézet mint rendezés az idén is megünnepli. A szerencsétlen sorsüldözötték karácsonyi ünnepe a hó 23 án tartják meg. Igen szép ünnepségre van kilátás, a melyen a város társadalmának színe java jelen lesz. Az adományok is nap-nap után érkeznek Oláh Károly kulturtanácsnokhoz.

— **Két munkás.** Említettük a minap, hogy a földmivelésügyi miniszter felhívta Debreczen városát két gazdasági munkás megjutalmazására való előterjesztés tételére. A város Kiss András 50 éves balmazújvárosi születésű és Mile Sándor 65 éves ugyancsak balmazújvárosi gazdasági munkás megjutalmazására lett előterjesztést a miniszternek.

— **Burger Péter dr.** cikkének tegnapi kommentálását zokon vette. Egy nyilatkozatot küldött be hozzánk, a melyben védekezik. Miután mi nem akarjuk, hogy Burger Pétert vezérezzük miatt a függetlenségi párt vezetősége üldözze, helyt adunk nyilatkozatának.

— **En, mondja Burger Péter,** nem a pártvezetőséget érttem kikk alatt, hanem a párt ama részét, mely gyanúsítja a pártelnökséget. (Ezt ugyan nem érti meg senki. A szerk.)

A mi pártunk, mondja tovább Burger dr., rendíthetetlen elvűségben megizmosodott és tud akként hatni hű tagjaira, hogy azok még némi jogosultsággal bíró aspirációkat is alávessek a párthatározatnak.

Sajnos, pártunk lapja ujabban különcs örömet leli a konkoly hintésben, de ennek is rövid nap végét fogjuk szakítani.

Nem lehet az, hogy midőn én elolvasom előtte ezaféle mat és kijelentem titakozásomat az önk kommentárja ellen, ő engem büntetlenül ily otromba módon pertifáljon az émélységig izetlen barázdáiban. E mesterségét lesz módom illetékes helyen megtorolni.

— **Meghaltak.** Dózsa Károly ev. ref. 2 napos, Weisz Piroška Gizella izraelita 3 éves, özv. Jóna Mihálné ev. ref. 69 éves, özv. Kohn Ignáczné izraelita 70 éves.

— **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestületi békéltető bizottság ma délután 5 órakor, Vetéssy Béla iparhatósági bizt. elnöke alatt ülést tart. Ez ülésen a segédeknek a mesterek ellen tett panaszaiak nyertek elismerést.

— **A lóvásárlás vége.** Veres Sándor parasztgazda tegnap kiment a lóvásárba lovat venni. A szerencse ennyire kedvezett neki, hogy 32 koronáért elég jó lovat vett. Örömeiben betért Nagy Pál vendég-utcai bormérésébe áldomást inni, a lovat pedig az utcán egy fához kötötte. A mint egy kis idő múlva kijött a csapszékből, lovának már csak hült helyét találta, valaki megugrott vele. A lökött a rendőrség keresi.

— **Hol a malac.** Juhász György tegnap eladta a malacát 26 koronáért. Áldomást inni betért a közeli csapszékre és ott csakhamar összbarátkozott egy rongyos külsejű emberrel, a kinek italt fizetett és szállást is ígért neki. Tréfából felvezette a bűnügyi osztályhoz és ott hagyta. Ő maga pedig haza ment, reggel mikor kialudta mámorát azt vette észre, hogy ellopták tőle a malac árát. Gyanuja ama czimborája ellen irányul, kivel együtt mulatott. A rendőrség a nyomozást uegindította.

— **Tűz.** Tegnap hajnalban a város alatt Kozma János Ujföld 17. szám alatti tanyáján tűz ütött ki. Mikorára elutadt ol tani a tüzet, egy 140 korona értékű boglya széna elhamvad.

Egy festmény látható néhány napig Letzter József fényképész Piacz-utcai kirkatában a műterem kapubejárójánál. Kölcsey Sándor táblabíró elhunyt nejének életnagyságu olaj festménye ez, mely egy fiatalkori kis fényképe után oly művészi kivitelben és természetes színezésben készült, hogy bármely tárlatba beillenék.

— **Az ipartestület karácsonyi vására** elmarad az idén, pedig több helybeli iparos már előre elkészült a sok izléses, csinos és olcsó karácsonyi ajándékoknak alkalmas tárgyakkal. Antalffy Ferencz könyvkötő bórdiszművesnél az idén műtermében (Piacz-u 31.) vannak kiállítva a csinos bőr és plüsch képeretek, írómappák, szép stilszerű falidíszek, kesztyű-szivar és más czélra alkalmas dobozok stb. melynek megtekintésére ezuton is felhívjuk a n. é. közönség figyelmét.

— **Kérelem a bálrendező bizottságokhoz!** Van szerencsém a t. bálrendező és vigalmi bizottságokat felkérni, hogy táncrend megrendeléseiket idejekorán eszközöljék, hogy azok elkészítésénél késedelem elő ne fordulhasson. Antalffy Ferencz könyvkötő bórdiszműves Piacz-u. 31.

— **Hol tölthetjük** el időnket kellemesen? Lám Sándor ujonnan berendezett üveg- és porcellán tizletének első emeleti salonjaiban. Szébbnél-szebb alkalmi és Karácsonyi ajándékok gyönyörű kiállításátáru a szemelő elő. Ezen ritkaság számba menő és minden ízében moderna kiállítást ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

— **Szép, jó és olcsó,** ez a jelszó Mentze Henrik ujdonságok áruházában Piacz-utca 50. és Szent-Anna-utca sarkán, azért siessünk mielőbb beszerezni szükségleteinket, ezen jó hírnevű szolid üzletben. Karácsonyra és ujóvre nagy meglepetés.

— **Pergetett csemegeméz** és czukortorma a legolcsóbban beszerezhető Dávid Zoltán üzletében Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Telefon 315.

— **A mi szép, jó és olcsó** az Mentzénél kapható.

— **Uj töltésű** villanylámpák mint önvédelmi eszközök Mentzénél kaphatók.

x **Hozzáírja** a híres Hajdúsági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszaru gyógyszerár.

Megdobált főispán.

Kövek az installáción.

Bevonulás csendőrszuronnal.

— Távirati tudósítás. —

B-, Gyarmat, dec. 12.

Nógrádmegye székhelye, Balassa-Gyarmat is kivette ma részét abból a kellemetlen mulatságból, hogy megye főnököt installál.

A belügynök Krisztoffy Nógrádmegye nyakára Berthold Ferencz grófot nevezte ki. Azonban a vármegye hazafias közönsége nem kér a balsákból és nem akarta tudomásul venni Berthold ő méltóságát.

A megyefőnök ma délelőtt érkezett meg Balassa Gyarmata. Az állomáson diszes csendőr csapat várta. A fogatot, a melyen a városba hajtattott is csendőrök kísérték. A vármegyeházán első dolga az volt, hogy katonaságot rendelt ki és a csendőri fedezetet megnagyobbította.

Miután ezen intézkedéssel végzett, neki esett egy lakatossal a lepecsételt terem ajtóknak és felnyitatta. Majd magához kérette Pajor Sándor főjegyzőt és felhívta, hogy az installációs közgyűlést hívja össze. Pajor vonakodott ezt megtenni, mire a megyefőnök titkárjával küldette szét a meghívókat.

Ezen előleges intézkedések megtétele után vissza akart utazni Budapestre.

Megérkezésekor már fel volt forgatva a város békés hangulata s ha a nagy fegyveres kirendeltség nem lett volna, ugyancsak megtörténik az a mire nem készült el a főispán.

Mikor délután a vonat elé hajtattott, egy mellékutczából több száz főre menő csapat rohanta meg a kocsiját és kövekkel dobálta meg. Egy kö Berthold grófot a czombján találta. A fejét a koci bezuzott ablaka megsértette.

A főispán erre nyomban a csendőrök segítségét igénybe veendő visszahajtatott a megyeházára. Majd katonaságot kérve a tüntetőket szétverette.

A nógrádi megyefőnök csak az esti vonattal utazhatott Budapestre.

Darvas Testvérek

női felöltő áruhaza

Debreczen, Fehérlő szálloda épület, Kistemplommal szemben.

Pontos kiszolgálás.

legszebb őszi és téli női felöltők

szőrmekabátok, collik, leány kabátok és kópényak a legmérsékeltébb árban kaphatók.

Állandókiállítás az idény legremekebb ujdonságaiból.

TÁVIRATOK

Kaas Ivor kiépése.

Budapest, december 12. Politikai körökben nagy szenzációt keltett, hogy Kaas Ivor báró bejelentette a vezérőrs bizottságban viselt tagjáról való lemondását. Kaas Ivor elhatározását Zichy Nándorral, a néppárt elnökével közölte.

Fejérváry Bécsben.

Budapest, december 12. Fejérváry Géza miniszterelnök titkárával ma délután Bécsbe utazott. Dél előtt minisztertanács volt.

A soproni főispán.

Sopron, december 12. A megye törvényhatósága ma tartott közgyűlésén 271 szóval két szavazat ellenében kimondta, hogy Baditz Zoltán főispánt nem fogja installálni. A tisztségviselőket eltölti a főispán rendeletének teljesítésétől. A közgyűlés nagy felháborodással vette tudomásul Bán Aladár alispán felfüggesztéséről szóló belügyi leiratot.

A szocialisták ellen.

Budapest, december 12. Nagymihályról jelentik, hogy ott a szocialisták népgyűlést akartak rendezni. A lakosság azonban nem akarta a szónokokat meghallgatni s a midőn a közönség ellenére mégis beszéltek kövekkal dobálták meg őket, úgy hogy a népgyűlést nem lehetett megtartani.

Fazekas főjegyző képviselőjelölt.

Nagybánya, decz. 12. Az idevaló függetlenségi párt elhatározta, hogy Baj Lajos képviselő lemondásával megüresedett mandátumot Fazekas Ágoston Pestmegye főjegyzőjének ajánlja fel. Általános a hit, hogy Fazekast egyhangulag megválasztják képviselőül.

Fegyelmi Rudnay ellen.

Budapest, decz. 12. A székesfőváros tanácsa mai ülésén foglalkozott Rudnay főkapitány azon jelentésével, a melyben a legutóbbi zavargások alkalmával a rendőrség eljárását menti. A tanács a közgyűlésnek javaslatot tesz, hogy Rudnay ellen fegyelmi vizsgálatot indítson a közigazgatási bizottság. A tanács a polgárőrség felállításának szükségét fenntartani nem látja.

Botrány a Reichsrathban

Bécs, decz. 12. A Reichsrath mai ülésén nyílt botrányos jelenetek voltak. Klotz, Schönerer és Hoffer ez a három jeles képviselő ismét kitettek magukért. A padokat verdesték. Iratokat hajigáltak az elnökhöz, úgy hogy az ülést fel kellett függeszteni.

A katonák zavargása.

Budapest, A M—g értesülése szerint a katonai hatóságok nagyon félnek, hogy a kaszárnyákban forradalom

fog kiütni. Ennek megakadályozására elrendelték, hogy tisztikar gyakrabban tartson vizsgálatot, hogy a legénység körébe nem csempésznek-e be lázító iratokat.

Kegyetlen gyilkosság.

Megnyúzták az apjukat.

Bestlalls házaspár.

— Saját tudósítónktól. —

— decz. 12.

A bünesetek krónikájában talán még soha elő nem fordult eset a mai s hibetelenül hangzik szinte, hogy elkövetői a jelen század emberei. A vadonban élő állatember bizonyára visszaretent volna attól, amit az aradmegyei Vinyest községben egy férfi és nő elkövetett. A pénz ördöge oda aljasította le Goján Krecsun vinyesti lakost és feleségét Dávid Leonát, hogy vérbeli édesatyjukat az agg Goján Konstantint formálisan megnyúzták.

Goján Konstantin jómódu földműves hírében áll Vinyest községben. Dologtalan fia Krecsun és ennek felesége kiakarták használni a helyzetet s oda költöztek az öreg házába s az ő pénzén élőködtek.

Az öreg Goján türe a dolgot egy ideig de amikor látta, hogy fia és menyje egyebet sem tesznek, mint az ő pénzt vett ruháiban cifrálnak és fia a munka helyett a korcsmában tivornyázik, zúgolódni kezdett s azzal fenyegette őket, hogy kiteszi a házból a szűrőket, ha nem keresik meg a maguk kenyerét.

Az utóbbi napokban megint heves összekoccanása volt az öregnek a tékozló fiatalokkal s erélyes hangon parancsolt rájuk: — Hétfőn eltakarodjatok a házamból.

Goján Krecsun és felesége irtózatosszura határozta el ekkor magukat. Úgy tervezték, hogy reggel, amint fölkel az ágyból, megragadják az öregot és megnyúzzák. Tetűket végre is hajtják a legnagyobb kegyetlenséggel, ha a véletlenem akadályozza meg őket abban, hogy Gojánt borzalmasan megcsontkítva le ne gyilkolják.

Reggel Goján Konstantint kiragadták az ágyból, bezárták a szoba ajtaját. Az erőtlen öreg emberrel gyorsan végeztek. A menyje lefogta a két karját, saját fia pedig a disznóölő késsel fogott hozzá a munkához.

Már öt centiméter széles és tizenkét centiméter hosszú bőrt és húst nyúztak le a szerencsétlen ember jobb kezéről, úgy, hogy csak a csontok és az inak látszóttak.

A rettenő fájdalom folytán kinosan jajgatott és kiáltott segítségért az öreg földműves, amire a szomszédok: Goján Nikodém és Kozma Juon befutottak a házba s megmentették Goján Konstantint az irtózatoss haláltól.

Irodalom.

Én meg a lú. Simon István a jónévű író a következőkben hirdet előfizetést nemsokára megjelenendő harmadik kötetére. Felhívás előfizetésre. A lú meg én. Ilyen czímen a harmadik könyvet bocsátom a magyar olvasóközönség elé Bugyi Sándor talyigás viselt dolgairól. Hat év alatt 300 apró történetet írtam össze a Dongóban erőből minden ízében debreczeni alakról. Hogy könyvben gyűjtöm össze az ő vidám élményeit, az az oka, mert nem olyan kéréséletű mókákról van itt szó, melyek amint egy-egy mosolyt kicsálnak, nyom nélkül

azonnal el is tűnnek, hanem egy hamisítatlan typos tősgyökeres magyarságu beszédéről, szójátékairól, kiejtéséről, ötleteiről, gondolkodásmódjáról, szokásairól és humoráról, a melyek nagyon is megérdemlik, hogy megőriztessenek a jövő számára. — Debreczen város lakossága ujabban, be-költözések által, annyi reá nézve idegen magyarsági elemet szil fel magába, hogy ez az áradat, mely egyuttal — nagy általánosságban érve — kozmopolita gondolkodást is hurezol be, valószínűleg át fogja alakítani a debreczeni őseredeti magyar beszédmódot, gondolkodást és szokásokat. Hadd ismerjék hát az utódok irásbap, hogy milyen volt, míg rajta volt a karakterisztikus zománcz. Ha egyébrt nem, hát már csak ezért is segítsék elő az irodalom barátai e legújabb könyvem megjelenését. Három hónap mulva minden előfizetőmnek kezéhez szolgáltatom a könyvet, mely az eddigi kettőnél bővebb tartalmu lesz s melynek az ára ennek daczára marad a régi, t. i. 2 korona. — Félreértések kikerülése végett kijelentem, hogy a helybeli Karikásban szereplő id. Bugyi Sándort nem én írom. A könyv ára hozzám vagy a Dongó kiadóhivatalába juttatandó. Debreczen, 1905. december 5. Simon István, ev. ref. tanító.

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

69

Bűnügyi regény.

XX.

Murderne termelben.

Buvar következtetése helyeseknek bizonyultak. Két hét mulva már egész Páris tudta, hogy Liprani herczeg visszajött és hogy ugyanazon időtáj Murderné is beköltözött palotájába. Buvard ennek nagyon megörült és midőn azt is hallotta, hogy Murderné estélyt fog adni, elhatározta, hogy ezt az alkalmat nem fogja kiaknázatlanul elszalasztani.

— Látja, hogy igazam volt, szölt Gardenerhez.

A játékot újra megkezdjük. De Önnek még egyszer lelkére kötöm, hogy egy pillanatra se feledkezzék meg arról, hogy most is csak olyan szerepet kell játszania, mint azelőtt. Fontos az, hogy úgy tegyen, mintha elmúlt volna már szerelme és haragja is. Csak így érhetünk el eredményt.

— Eszerint nem szabad Clotildot viszontlátnom?

— Bizony, attól őrizkedjék!

Gardener eme kérdésénél meg kell jegyeznünk, hogy Buvard tanácsára elhagyta eddigi lakását és a Boulevardon a de Castille szállóban vett fel lakást. Clotild eltűnése után, ez is Buvard újabb tervehez tartozott.

— Már többször mondtam Önnek, folytatá Buvard, hogy Liprani herczegnek sejtene sem szabad, hogy de Lucenay Clotild és Ön később újabb összeköttetés létesült. Ha már most bármint meghívót is kap Murdernétől a legerélyesebben ellent fog állani. Megigéri?

— Igérem.

Murderné termeiben javában folyt az ünnepély. Liprani herczeg is megjelent és sokan voltak körülötte, kik üdvözölték őt, különösen a legutóbbi újsághirekkel kapcsolatban. Épen sikerült kibontakoznia az őt körülvevő tömegből, hogy Murdernével egy negyedóráskat töltön el és szerelmi ajánlataival ostromolja.

Ekkor a szolgálta odalépett Murdernéhez és jelentette neki, hogy egy idegen beszélni

a legjobb és legfinomabb tea a világon Melanger a legfinomabb és legerősebb china, ceylon- és indus teákból, kapható a jobb fűszer- csemege kereskedésekben és a droguériában. — Nagyban szétküldés: = Indra tea import company, Trieszt. =

INDRA TEA

őhajt vele. Murderné megnézte a névjegyet és meglepődve gyorsan a szalonba ment vissza, ahová a csalódott Liprani is követte.

Feketébe volt öltözve, hosszú szakált és széles kalapot viselt. Mihelyt meglátta a házi asszonyt, alázatosan meghajolt előtte.

— Bocsásson meg asszonyom, szót keneteljes hangon, hogy oly toladóan zavarom ünnepejüket, de Isten kötelességemmé tette és reméllem önök nem fognak tölem megtagadni egy kis alamizsnát.

— Miről van szó pater? — Anselmo a nevet és feléve, hogy távol vagyok testvéreimtől, Cochinchikából. Ott lakunk a szabadban vallásunk és a civilizáció terjesztése céljából.

Siralmas ott a mi életünk, konyhákban lakunk és még a templom is csak egy barak, melyet a legkisebb szélvész is fejdöntet. Most templomot akarnánk építeni és engem biztak meg, hogy Európában könyöradományok gyűjtsek.

(Folytatjuk.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet 65. szám (B). Bérlet 65. szám (B) Debreczen, szerda, 1905. december 13-án:

Csepürágók.

Operette 3 felvonásban 4 képben.

S Z E M É L Y E K:

- Melikorne, cirkuszigazgató — Sarkady Vilmos.
- Adeleida, neje — Sz. Gárdonyi T.
- Zuzanne, kötél táncosnő — Főti Frida
- Boáflóri, bohóc — Békefi Lajos.
- Pingouin, a világ legerősebb embere — Árkossy Vilmos
- Marion, menyasszonya — Sz. Pozsonyi L.
- Paillasse André, hadnagy — Ternyei Lajos
- Vallangougou br. André nagybátyja — Kondor Ernő.
- Vallangougou bárónő — Radó Anna.
- Des Ettiquetes gróf, zeneszerző — Deéssy Alfréd.
- Freddy, lovászcserke — Szakács Iluska.

Gramofonok (beszélőgép)

és lemezei két oldalt bejátszva legújabbak kapható csakis

Schmidt S.

hangszer- és zenemű raktárban. Zongorák, hangszerek és Gramofon javítások elfogadtatik.

LUSZTIG és BÁN

fűszer, liszt és gyarmat áru nagykereskedése.

DEBRECZEN, Simonffy-utca 2 sz. (Városi bérház.)

Ajánlja a közelgő ünnepek alkalmából dusan felszerelt raktárát. Mindennemű fűszer-cikkek, halak, sajtok, díszes cukorkák, déli gyümölcsök és főzelékekben.

Asztali és pecsenye borok.

Borszéki borvíz főraktára Debreczen és Hajdúvármegye részére.

Megnyilt

az új

Központi Zálogház

Kossuth-utca 15. szám alatt az udvarban.

Értéktárgyakra legmagasabb kölcsönt ad.

oooooooooooo

Jäger alsó ruhák,

téli harisnyák, Vadász férfi harisnyák és lábszárvédők, Női és gyermek Gamaschnik, Téli kesztyűk legolcsóbb árakban és legnagyobb választékban beszerezhetők

Márton Gyula

divat- és rövidáru üzletében Piac-u. 9., Bika szálloda mellett.

oooooooooooo

Férfi ing sima 1 frt, hajtásos 120 krtól.

Karácsonyi és Ujévi alkalmi tárgyak.

Női ing 50 krtól, háló kötös 65 krtól, dísz kötény 25 krtól, selyem kendő 80 krtól, fekete dísz kötény 40 krtól, gyermek ruhák, női- és gyermek reform és empir kötények, fiú és leány fehérneműek óriási raktár. Piüss, bársony, zsenilla, kasmir, posztó és flanel kendőkben dus választék. Az idény előhaladtával az összes téli áru cikkek tetemesen leszállított árban árusítanak el.

Doszpoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Gallér 12 krtól, kézzelő 20 krtól.

Selyem és Piüss sal 120 krtól.

Téli női kezű és harisnya 20 krtól.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Francia

Flanell

tiszta gyapju méterenként

50 krajczár

Óriási választék.

Hollandi gyomorcsseppek

a legkittünőbb háziser minden-nemű gyomorfejjásnál, gyomorgörösnél, emésztési zavaroknál. Használati utasítás mellékelve minden üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni mennek, vagy akik tanyákon vagy kis faluban tartózkodnak, hol baj esetén orvosi segítséghez azonnal nem juthatnak.

1 üveg „Hollandi csepp“ ára 40 fillér.

Kspható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában DEBRECZEN, városházzal szemben.

Nagy kávéraktár

Kiváló finom idei termésű Mandarin, Suchong, Congo és Pecco tea. Citrom, narancs és a híres Manner-féle csukorkák nagy raktára

Kohn Henrik

czégnél

DEBRECZEN, gróf Degenfeld-tér 7-ik sz.

Szabó Lajos Fiai czég

női ruhakölme, szőnyeg és vászon áruházában már az előbbi évekből igen előnyösnek ismert

Nagy

Karácsonyi vásár

folyamatban van.

Eladásra kerülnek mélyen leszállított árakon a raktáron lévő elsőrendű minőségű nem pedig külön e célra vásárolt értéktelen áruk.

Maradékok minden cikkből fél áron. Kérkatalaink bővebb tájékoztatást nyújtanak.

1651/1905. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2887/2-1905. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Bächer Rudolf részére Bujdosó János debreczeni lakostól 30 kor. 50 fillér tőke, ennek évi megítélt 6% kamatai és eddig összesen 36 korona 06 fillér perköltség erejéig 1905. évi október hó 18 án bíróilag felü foglalt és 688 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1905. évi december hó 14 én délután 3 órakor kezdetét veendő és Kis-Szepesen alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1905. évi november 12-én.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Apró hirdetések.

1 szög 40 fillér, szontal minden szög 4 fillér. A nagyobb hirdetés 40 fillér. Vasárnapotól 5 szög minden szög 4 fillér. Vidéki tudakozódással tessék válaszholni a csatolmányaim.

Hölgyeim! Fiatal ember keresi oly hölgy barátságát, ki Amerikai útjában kísérője lenne és költségeit fedezné. Házasság nincs kizárva. Levelek „Bazilika” jelírére a kiadóba kéretnek.

„Babucziak” levelei vannak a kiadóban.

„Mogodú” jelige alatt levél van a kiadóban

Legelősebb bevásárlási forrás Merkli Ferencz fűszerüzlete Fűvészkert u. 14. 1 kg törm. esokoládé 90, mák 38, dió 30, mazsola 35, házilekvár 20, 1 liter jamaikai rum 80, 1 dg császárkeverék tea 5 kr. Teasütemények óriási választékban, 1 liter kitűnő Ezerjő ó 30, 100 kg száraz c. er. tölgyfa 1 frt házhoz szállítva. Telefon 374

Egy szoptatósdajka k restetik Miklós-utca 31. sz. a.

Disznó öléshez tisztán kezelt fűszereket hó fehér sőt és rizksát csak Fritsch Károly nál vegyünk főtér a Bikával szemben.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

Kohn Hermann Hatvan u. 17. szám alatti üzletében legelőnyösebb fizetési feltételek mellett beszerezhető mindenféle kézmű áru, továbbá férfi és női felöltők és szövetek heti vagy havi kényelmes részlet fizetésre.

Ugyes fodrász házakhoz ajánkozik Laká-a Paterfia-u. 80 Czimket ki-dohvatalun is elfogad.

Orsovai kavlár, Paczolt halak, Afonya c. u. korba főzve, Feltört francia dióbé, Akacsvirág méz, Mák, Mogyoró, Karácsonyfa díszek és Karácsonyfa ezukorkák óriási választékban Kontsek Gezánál Főüzlet Kossuth-utca. Fióküzlet Csapó-utca.

Végkiarustás üzlet felosztása miatt! Mig a készlet tart férfi- és gyermek ruhák végkiarustatnak Grünfild Adolf üzletében Debreczen, a Kister piom mellett. Mesés olcsó árak! Férfi-nyen!

Egy ügyvédi irodának és lakásnak alkalmas lakosztály 1906. május 1 től a Piacz-utczán kerestetik. Bővebb n felvilágosítást ad a kiadóhivat.

Széchenyi-utca 27-ik szám alatt külön bejárati c-inosan butorozott szoba azonnal kiadó.

Egy jó karban levő toilette tükör asztalka megvétel e kerestetik. Czim a kiadóba.

Pénzkölcsön azonnal 4, 5, 6 százalékra mindenkinek minden összegben adóslevelekre, váltókra, kötvényekre, életbiztosításokra, zálogtárnyakra, részlet visszafizetésre is. G. Lölhöf, Berlin W. 35. Viszbélyeg.

Központi Bank

mint szövetkezet megalakult.
Egy törzsetét 50 fillér.

Egy évtársulat 4 év.

Minden tagnak annyiszor 100 korona kölcsönhöz van joga, a hany 50 filléres heti betétet jegyez. — A kölcsön a heti befizetések által törlesztik — Aki könnyűszerrel tőkét akar magának vagy hozzátartozóinak gyűjteni, aki olcsó s könnyen törleszhető kölcsönt akar szükség esetére biztosítani az lépjen be a szövetkezetbe. — A Központi Bank hivatalos helyisége 1905. dec. 1-től.

Debreczen, Főpiacz 6° szám.
Czégely-ház.

Eljegyzéseket elfogad alantirt igazgatóság, valamint minden üzlet, hol a kirakatban a „Központi Bank” m. sz alirási felhívása látható.

Az igazgatóság: Szávay Gyula keresk. és iparkamarai titkár, elnök. Lestyan Adorján kir. tanácsos, kir. közjegyző alelnök. Lichtblau Albert ügyvezető igazgató. Dr. Nyiri Ernő jogtanácsos. jegyző

Karácsonyi ajándéku!!

a nagyérdemű közönségnek.

December hóra a legjutányosabban tisztítók és festek férfi és női ruhákat. pl.:

1 öltöny férfi ruha tisztítás volt 3 k. most 2 40	
1 női alj tisztítás volt 2 kor. m st	1.40
1 női bluz selyem volt 3 kor. most	.60
1 szövet bluz tiszt. volt 1.60 most	1.20
1 télikabát tiszt. volt 3 kor. most	2.20
Belépők, kic-i nagy tiszt. volt 2 k. most 1.	
Fejkendők festése — — — — — 30 fillér.	
Csipke függöny tiszt. volt 1.60 most 1.20 fillér.	
Nyak kendők tiszt. volt 30 fill. most 20 fillér.	
Kesztyűk tiszt. volt 30 fill. most 20 fillér.	

Minden darabot pontosan és a legszebben elkészíték. Becses pártfogásokat kérem mély tisztelettel

PÉCHY BERTALAN

mű-kelmefestő és vegytisztító.
Széchenyi utca 6 sz. alatt

Eladó gőzmalom.

A Debreczeni Első Takarékpénztár a tulajdonát képező, közvetlen a város alatt és a m. á. v. vonala mellett fekvő ugynevezett

Barcsai-féle gőzmalmot

a vele járó 2366 négyszögöl telekkel s benne található összes felszerelésekkel együtt, igen kedvező feltételek mellett eladja.

Az eladás tárgyát képező malom azonnal átvehető.

Bővebb értesítés nyerhető alulirott igazgatóságnál.

Debreczeni Első Takarékpénztár
Igazgatósága.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

legalkalmasabban beszerezhető

Kun Márton

kötszer, kesztyű és pipereáru üzletében
Piacz-utca 12. Stenczinger-ház.

Dus választék a legújabb amerikai fiatal keszkető, és valódi szarvasbőr **kesztyűkben.**

A legszebb pénz és szivartárczák, gallérek és nyakkendők, esenyő, ing és kéz lógombok dus raktára.

Casetták és illatszerek nagy választékban.

Az Alföldi takarékpénztár

DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.

Kölcsönöket nyujt

váltókra, kötelezvényekre, és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattalá mellett.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzsdéi megbizások

értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök

vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalnokknak.

Kölcsönök

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénzüintézetek részvényeire.

Értékpapírok,

érecpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.

Hitelrészes

csoportheli váltók leszámítolása egyetemleges felelősség mellett.

Kölcsönöket ad

nyugdíjképes köztisztviselőknek 10, 15 és 20 évi törlesztésre.

Beraktároz

árakat és terményt saját raktáraiba és azokra előleget is nyujt.

Mindennemű felvilágosítással szivesen szolgál

az intézet ügyezelője.

Cziczákat kaptam gallérral

azokat

nagyon olcsón ajánlom

Löwy F. Piacz-utca 24. szám.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!